

Dnr KS 2025/489
Datum 2025-05-08

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Remissvar över SOU 2025:5 Avgift för områdessamverkan – och andra åtgärder för trygghet i byggd miljö

Sammanfattning

Härjedalens kommun delar regeringens ambition att stärka tryggheten i den byggda miljön. Trygghet är en grundläggande samhällsfråga med stor betydelse för både individens välbefinnande och samhällets utveckling.

Vi välkomnar regeringens förslag till att skapa ett nationellt kunskapscentrum för att samla evidensbaserad forskning kring insatser, åtgärder och analyser. Detta behövs och välkomnas för att stärka tryggheten och öka kunskapen hos kommuner och andra aktörer.

Vi ställer oss däremot tvekande till hur en lagstadgad avgift för områdessamverkan skulle fungera i praktiken – särskilt i en glesbygdscontext. Ett lagstadgat samverkanssystem riskerar att underminera befintliga initiativ som idag fungerar väl.

Vi motsätter oss förslaget om en lagstadgad modell för avgift för områdessamverkan. Sammanfattningsvis bedömer vi att det:

- riskerar att urholka offentlighetens ansvar för trygghet enligt Regeringsformen (RF 1 kap. 2 §), Kommunallagen (KL 2 kap. 1 §), Plan- och bygglagen (PBL 2 kap. 3 §), Ordningslagen (1993:1617), 3 kap. 1 § och Socialtjänstlagen (SoL 5 kap. 1 §),
- underminerar fungerande frivilliga samverkansmodeller.
- introducerar rättsosäkerhet och oklara ansvarsförhållanden.

Beakta glesbygdsperspektivet

Kommunen bedömer att det är centralt att utredarna beaktar glesbygdsperspektivet. Främst då:

- Fastighetsägarunderlaget i glesbygd är ofta både litet och ekonomiskt svagt, vilket gör att en obligatorisk avgift kan slå oproportionerligt hårt.
- I mindre kommuner fungerar ofta frivillig samverkan väl, just tack vare närhet, relationer och lokalt engagemang. En tvingande modell riskerar att urholka detta.

- Att skjuta över ansvar till privata aktörer kan försvaga det offentliga trygghetsansvaret – något som är särskilt problematiskt i resurssvaga kommuner.
- Vi ser i nuläget inga konkreta situationer där en lagstadgad avgift skulle vara motiverad. Tvärtom verkar lokala aktörer reagera och agera vid behov, utan att det krävs särskild lagstiftning.

Otydlighet i ansvarsfördelning

Kommunen ska ha tillsynsansvar över den föreslagna samverkansmodellen, men utan att styra innehållet i de åtgärder som finansieras. Det skapar en otydlig ansvarsfördelning där kommunen får ansvar utan tillräckligt inflytande – vilket riskerar att försvåra planering och leda till fragmenterad stadsutveckling och planering.

Beslutsfattare och föredragande

Beslutsfattare är förvaltningschef Elise Ryder Wikén och föredragande folkhälsosamordnare Agneta Roberts